

Fundusze Europejskie
dla Świętokrzyskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Załącznik nr I – Szczegółowe warunki realizacji przedsięwzięć dla Działania 09.01

Spis treści

Rozdział I.....	2
Typy projektu dla konkurencyjnego sposobu wyboru projektów	2
Rozdział II.....	2
Zasady dotyczące wsparcia w zakresie wszystkich typów projektów	2
Podrozdział I Zasady ogólne.....	2
Podrozdział II Dodatkowe warunki wsparcia WTZ i ZAZ	9
Podrozdział III Trwałość.....	10

Rozdział I

Typy projektu dla konkurencyjnego sposobu wyboru projektów

Wsparciem w ramach naboru mogą zostać objęte poniższe typy projektów:

- 1) typ projektu nr 3: kompleksowa i zindywidualizowana aktywna integracja wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej i zdrowotnej obejmująca reintegrację społeczną i zawodową realizowaną przez Kluby Integracji Społecznej (KIS) i Centra Integracji Społecznej (CIS);

w ramach przedsięwzięcia realizowane będą działania obejmujące:

- a) tworzenie podmiotów reintegracyjnych (CIS, KIS),
- b) wsparcie nowych uczestników w istniejących podmiotach,
- c) rozszerzenie oferty istniejących podmiotów, w tym tworzenie miejsc aktywizacji;

- 2) typ projektu nr 4: kompleksowa i zindywidualizowana aktywna integracja wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej i zdrowotnej obejmująca reintegrację społeczną i zawodową realizowaną przez Warsztaty Terapii Zająciowej (WTZ) oraz Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ);

w ramach przedsięwzięcia realizowane będą działania obejmujące:

- a) indywidualne wsparcie uczestnika WTZ pod warunkiem zaoferowania uczestnikowi realnej ścieżki dojścia do ZAZ,
- b) wsparcie istniejących ZAZ oraz tworzenie nowych ZAZ.

Rozdział II

Zasady dotyczące wsparcia w zakresie wszystkich typów projektów

Podrozdział I Zasady ogólne

1. Beneficjent realizujący projekt tak powinien zaplanować działania, aby wsparcie odbywało się zgodnie z Regionalnym Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2023-2025 (link do dokumentu – [tutaj](#)).
2. W projektach realizowanych w Działaniu 09.01 możliwe jest finansowanie usług zdrowotnych w zakresie działań o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym, zaś finansowanie leczenia jest możliwe wyłącznie w ramach opieki długoterminowej, jako wsparcie towarzyszące.

3. Jeśli w projektach z zakresu włączenia społecznego stosowane są instrumenty i usługi rynku pracy analogiczne jak wskazane w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, to muszą być one realizowane w sposób i na zasadach określonych w tej ustawie i odpowiednich aktach wykonawczych do ustawy.
4. W projektach w zakresie włączenia społecznego beneficjent wykorzystuje zalecenia, modele i standardy, przekazane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz ministra właściwego do spraw pracy.
5. Wsparcie w projektach dotyczących aktywnej integracji kierowane jest do:
 - 1) osób biernych zawodowo¹;
 - 2) osób lub rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujących się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniających co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 tej ustawy;
 - 3) osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - 4) osób przebywających w pieczy zastępczej lub opuszczających pieczę zastępczą oraz rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
 - 5) osób nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978, z późn. zm.) oraz osób nieletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością;
 - 6) osób przebywających i opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) oraz osób opuszczających okręgowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
 - 7) osób z niepełnosprawnościami;

¹ Osoba bierna zawodowo – osoba, która w danej chwili nie tworzy zasobów siły roboczej (tzn. nie jest osobą pracującą ani bezrobotną) ze względu na niepełnosprawność, chorobę, w tym uzależnienia, pełnienie ról opiekuńczych.

- 8) członków gospodarstw domowych sprawujących opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- 9) osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu²;
- 10) osób opuszczających placówki opieki instytucjonalnej, w tym w szczególności domy pomocy społecznej;
- 11) osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością;
- 12) osób odbywających karę pozbawienia wolności objętych dozorem elektronicznym³;
- 13) osób korzystających z programu FE PŻ;
- 14) osób należących do społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie;
- 15) osób objętych ochroną czasową w Polsce w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę;
- 16) osób zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji wskazane w gminnych programach rewitalizacyjnych;
- 17) podmiotów reintegracyjnych, tj. nowoutworzonych i istniejących KIS, CIS, ZAZ i istniejących WTZ;
- 18) podmiotów uprawnionych do tworzenia podmiotów o charakterze reintegracyjnym.

6. Zgodnie z kryterium dostępu nr 1 projekt przewiduje preferencje uczestnictwa jednej lub kilku z wymienionych poniżej grup:

- 1) osób doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek kwalifikujących je do wsparcia w projekcie, o których mowa w ust. 5 lub spełniających więcej niż jedną przesłankę określoną w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 3) z niepełnosprawnością sprzężoną, osoby z chorobami psychicznymi, osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi

² Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – osoba, która ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

³ Wsparcie dla osób odbywających karę pozbawienia wolności nie może być udzielane w projekcie, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym.

zaburzeniami rozwojowymi (w rozumieniu zgodnym z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD10);

- 4) korzystających z programu FE PŻ;
 - 5) opuszczających placówki opieki instytucjonalnej;
 - 6) osób, które opuściły jednostki penitencjarne w terminie ostatnich 12 miesięcy;
 - 7) osób zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji wskazane w gminnych programach rewitalizacyjnych;
 - 8) osób wykluczonych komunikacyjnie⁴.
7. Dla pojedynczych osób wykluczonych komunikacyjnie w projekcie możliwe jest finansowanie działań ułatwiających udział w aktywnej integracji na zasadzie dostosowań indywidualnych. W przypadku realizacji wsparcia dla grupy osób z obszaru wykluczonego komunikacyjnie, stosowane są adekwatne formy wsparcia np. usługi mobilne.
- W przypadku objęcia wsparciem grup osób wykluczonych komunikacyjnie beneficjent ma obowiązek przeprowadzić diagnozę obszarów, w których brakuje połączeń transportem publicznym, a jej efekty opisać w projekcie⁵.
8. Wsparcie oferowane osobom wymienionym w ust. 5 jest dostosowane do indywidualnych potrzeb tych osób oraz cechuje się kompleksowością. Wsparcie przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami jest dostosowane do osobistych preferencji tych osób oraz rodzaju niepełnosprawności.
9. Grupy docelowe w projektach zakładających tworzenie nowych miejsc reintegracji w ZAZ lub WTZ muszą być zgodne z postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i aktów wykonawczych do niej.
10. Grupy docelowe w projektach zakładających tworzenie nowych miejsc reintegracji w CIS lub KIS muszą być zgodne z postanowieniami ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym i aktów wykonawczych do niej.
11. Wsparcie w każdym podmiocie reintegracyjnym ma być zgodne z przepisami krajowymi oraz założeniami niniejszego naboru.

⁴ Osoba wykluczona komunikacyjnie to osoba zamieszkująca obszar wykluczony komunikacyjnie tj. taki na którym brakuje połączeń transportem publicznym.

⁵ Do opracowania diagnozy można wykorzystać dane przedstawione w publikacji Monitoring Rozwoju Obszarów Wiejskich. Etap IV 2023, Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk oraz Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej. Edycja IV (str. 47), link do raportu: <https://efrwp.pl/raporty-i-analizy/montoring-rozwoju-obszarow-wiejskich/etap-iv-2023/>.

12. Beneficjent musi uwzględniać różnorodność osób, dla których planowane jest wsparcie oraz zapewnić elastyczność oferowanych form wsparcia. Poszczególne działania powinny tworzyć kompleksowy system wsparcia odpowiadający na różne potrzeby.
13. Działania realizowane w ramach niniejszego naboru są skupione na osobach wymienionych w ust. 5, **w kierunku ich powrotu na rynek pracy** i z uwzględnieniem różnorodnych form wsparcia, rozwijających kompetencje.
14. Działania w zakresie aktywnej integracji skierowane są do osób, rodzin i środowisk wymagających wsparcia – w zależności od zidentyfikowanych potrzeb. Środowiska wymagające wsparcia to społeczności lokalne zamieszkałe np.: na obszarach objętych rewitalizacją, a także osoby lub rodziny wymienione w ust. 5 wraz z najbliższym otoczeniem tych osób.
15. W aktywnej integracji będą realizowane przede wszystkim:
- 1) usługi aktywnej integracji o charakterze:
 - a) społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej poprzez m.in. udział w zajęciach w podmiotach reintegracyjnych (WTZ, ZAZ, CIS, KIS),
 - b) edukacyjnym, których celem jest nabycie lub potwierdzenie kompetencji ogólnych lub zawodowych dostosowanych do potrzeb rynku pracy, prowadzące do uzyskania kwalifikacji (m.in. w ramach edukacji formalnej),
 - c) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy (z uwzględnieniem ust. 2),
 - d) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy poprzez m.in. udział w zajęciach w podmiotach reintegracyjnych, kursach i szkoleniach zawodowych, pomocy w utrzymaniu zatrudnienia;
 - 2) działania ukierunkowane na poprawę dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej poprzez **tworzenie nowych miejsc reintegracji** (w nowych i istniejących podmiotach reintegracyjnych takich jak WTZ⁶, ZAZ, CIS, KIS) **oraz obejmowanie osób już wspieranych w podmiotach reintegracyjnych nowymi usługami.**
16. Możliwa jest realizacja w projektach z zakresu aktywnej integracji usług społecznych (bez ich rozwijania, lecz jako formę dodatkową, wspomagającą

⁶ W ramach naboru nie można tworzyć nowych WTZ.

główne działania w zakresie aktywnej integracji). W szczególności odnosi się to do opiekunów osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, którzy, aby skorzystać ze wsparcia w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, potrzebują usług społecznych na rzecz osób, nad którymi sprawują opiekę (np. usługi opiekuńcze, opieka wytchnieniowa).

17. Wnioskodawca ma możliwość realizacji działań wspierających aktywną integrację nakierowanych na poprawę kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze. Działania te mają mieć charakter towarzyszący usługom aktywnej integracji.
18. Oprócz metod pracy indywidualnej z rodziną, możliwe będzie wykorzystywanie metod pracy środowiskowej adresowanych do całych społeczności.
19. W przypadku wsparcia osób biernych zawodowo niezbędna jest odpowiednia identyfikacja powodów bierności zawodowej (niepełnosprawność, choroba, w tym uzależnienia, lub pełnienie ról opiekuńczych) i przygotowanie opracowanego na tej podstawie dopasowanego do potrzeb danej osoby indywidualnego planu działania, zawierającego co najmniej analizę potencjału uczestnika, uwarunkowań zdrowotnych i społecznych uczestnika, przyczyn pozostawania bez pracy i deficytów uczestnika, predyspozycji zawodowych oraz wskazanie kierunków rozwoju uczestnika. W szczególności wsparciem Wnioskodawca powinien objąć osoby bierne zawodowo z ww. powodów w wieku 45+ oraz osoby o najniższym wykształceniu (poziom ISCED 0-2).
20. Wnioskodawca zapewni wsparcie uczestnikowi projektu w zakresie poszukiwania pracy po ukończeniu części dotyczącej doradztwa, kursów, szkoleń, stażów zawodowych zgodnie z opracowaną ścieżką reintegracji.
21. Oprócz form wsparcia skutkujących podjęciem zatrudnienia, należy umożliwić realizację działań pozwalających utrzymać zatrudnienie, świadczonych po podjęciu zatrudnienia, w tym mentoringu i zatrudnienia wspomaganego⁷.
22. Wsparcie na rzecz społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie, powinno być programowane i wdrażane we współpracy z lokalnymi interesariuszami, w tym społecznością romską.
23. Wsparcie ukierunkowane jest również na przeciwdziałanie bierności zawodowej romskich kobiet.
24. Wsparcie w projektach na rzecz społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie, nie powinno się ograniczać do społeczności marginalizowanej np. romskiej, lecz w miarę potrzeb i możliwości obejmować też jej otoczenie.

⁷ Zatrudnienie wspomagane to indywidualna metoda pracy z osobą z niepełnosprawnością, mająca na celu znalezienie, podjęcie oraz utrzymanie zatrudnienia dzięki wsparciu świadczonemu przez trenera pracy, obejmująca m.in. działania motywacyjne, pomoc w określeniu profilu i ścieżki rozwoju zawodowego, a także podczas poszukiwania pracy, oraz wsparcie w miejscu pracy i poza pracą.

25. Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym, w projektach jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego odpowiedzialnych za obszar włączenia społecznego, tj. OPS, PCPR, ROPS, są realizowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej. Analogicznie, w projektach innych beneficjentów – aktywizacja zawodowa powinna być realizowana przez podmioty wyspecjalizowane w tym obszarze.
26. Beneficjent w realizacji działań projektowych wykorzystuje kontrakt socjalny lub inny rodzaj programów przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym indywidualnych programów, programów aktywności lokalnej i projektów socjalnych albo umowy na wzór kontraktu socjalnego, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym⁸.
27. Wsparcie odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji⁹, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska wymienionych w ust. 5, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.
28. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są wybierane do dofinansowania.
29. W zakresie wsparcia osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, możliwa jest realizacja elementów społecznych w postaci usług w zakresie przeciwdziałania bezdomności i wspierających te osoby.
30. Możliwa jest realizacja działań wspierających tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością, dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Działania wspierające tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami mogą być realizowane wyłącznie jako element kompleksowych projektów obejmujących aktywizację społeczno-zawodową osób z niepełnosprawnościami.

⁸ Zgodnie z art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, warunkiem uczestnictwa w klubie integracji społecznej jest realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

⁹ Ścieżka reintegracji – zestaw kompleksowych, zindywidualizowanych i uzupełniających się form wsparcia, mających na celu wyprowadzenie osób, rodzin lub środowiska z ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Ścieżka reintegracji może być realizowana w jednym projekcie lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby, rodziny lub środowiska – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub poza projektowo. Wsparcie w ramach ścieżki reintegracji może być realizowane przez jedną lub przez kilka instytucji – zazwyczaj w sposób sekwencyjny.

31. Beneficjent zapewnia, że w ramach projektów z aktywizacji społecznej i zawodowej dana osoba nie otrzyma jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej dofinansowanym ze środków EFS+. Beneficjent zobowiązany jest do wprowadzenia danych uczestników do Systemu Monitorowania EFS (SM EFS) <https://sm.efs.gov.pl/> w momencie zrekrutowania uczestnika do udziału w projekcie. Nie wprowadzanie danych na bieżąco może spowodować ryzyko niekwalifikowalności uczestników.
32. Beneficjent powinien przekazać informację na temat realizowanych przedsięwzięć w projekcie do instytucji systemu pomocy i integracji społecznej oraz publicznych służb zatrudnienia działających na obszarze realizacji projektu¹⁰ w celu ułatwienia uczestnikom projektu skorzystania z dalszego wsparcia.

Podrozdział II Dodatkowe warunki wsparcia WTZ i ZAZ

1. W ramach naboru nie przewiduje się tworzenia nowych WTZ.
2. Pobyt uczestnika projektu w ZAZ albo WTZ nie może przekraczać 24 miesięcy¹¹.
3. Po okresie wsparcia w WTZ uczestnik powinien przejść do innego typu miejsca pracy chronionej lub innej formy zatrudnienia na otwartym rynku pracy.
4. Wsparcie już istniejących i nowopowstałych ZAZ-ów w ramach programu EFS+ jest możliwe pod warunkiem:
 - 1) zapewnienia wsparcia dla konkretnego uczestnika przez okres max 24 miesięcy¹²;
 - 2) zapewnienia, że 5% uczestników ZAZ objętych projektem wejdzie na otwarty rynek pracy lub zarejestruje się w Urzędzie Pracy.
5. Wsparcie nowopowstałych ZAZ-ów w ramach programu EFS+ jest możliwe pod warunkiem:

¹⁰ Do instytucji należy zaliczyć m.in. ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, powiatowe urzędy pracy, centra usług społecznych. Wymiana informacji może odbywać się także m.in. poprzez coroczne sieciujące spotkania terytorialne (powiat i grupa gmin z terenu tego powiatu) dotyczące projektów realizowanych na terytorium powiatu przez beneficjentów z różnych sektorów.

¹¹ Maksymalny okres realizacji projektu wynosi 42 miesiące, jeżeli projekt przewiduje kompleksową ścieżkę wsparcia wszystkich uczestników projektu z niepełnosprawnościami obejmującą udział w WTZ a następnie w ZAZ, nie dłużej niż do 30.06.2029 r., przy czym okres wsparcia w WTZ albo ZAZ nie może przekroczyć 24 miesięcy w każdym z tych podmiotów. Przykładowo, przy maksymalnym okresie wsparcia w WTZ wynoszącym 24 miesiące, okres wsparcia w ZAZ wynosi maksymalnie 18 miesięcy.

¹² Jw.

- 1) przedstawienia lokalnych potrzeb i uzasadnienia wsparcia ZAZ w oparciu o lokalny rynek pracy;
 - 2) uczestnikami ZAZ będą wyłącznie osoby wychodzące z WTZ.
6. Wsparcie istniejących ZAZ-ów w ramach programu EFS+ jest możliwe pod warunkiem, iż będą oferowały miejsca pracy (zupełnie nowe miejsce lub wolne po poprzednim uczestniku) wyłącznie osobom wychodzącym z WTZ.

Podrozdział III Trwałość

Beneficjent ma obowiązek zapewnić trwałość podmiotów reintegracyjnych nowoutworzonych ze środków EFS+ po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu (nie dotyczy istniejących już CIS, KIS i ZAZ).

Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotu reintegracyjnego do świadczenia usług przewidzianych w ramach zadań w projekcie.